

SYLABUS PŘEDMĚTU NOVOŘECKÁ LIDOVÁ POHÁDKA (REBCB22)

Okruhy výkladu a referátů

1. Definice žánru, historie zájmu o pohádku
2. Teorie o vzniku pohádek, rozdělení pohádek a jejich stavba, metody analýzy
3. Studium lidové pohádky v Řecku, badatelé a nejdůležitější sbírky
4. Pohádkové postavy, charakteristika narativního stylu
5. Specifické rysy řeckých pohádek – postavy, zápletky, formální prvky
6. Četba a překládání pohádek

Podmínky úspěšného zakončení předmětu

- aktivní účast na hodinách, domácí příprava textů
- přednesení referátu
- zvládnutí předepsaného penza četby (ústní přezkoušení na konci semestru)

Penzum četby

(Oskenované pohádky jsou k dispozici v učebních materiálech; v závorce je jméno editora sbírky, z které pohádka pochází)

Ο ακαμάτης (Μέγας Β΄)

Τα γραμμένα δεν είναι άγραφα (Ιωάννου)

Αστερνός και Πούλιω (Ιωάννου)

Η Σταχτομάρω (Αγγελοπούλου Β΄)

Ο Δεκατρής (Αγγελοπούλου Β΄)

Η πέτρα της υπομονής (Αγγελοπούλου Α΄)

Τση μοίρας τα γραμμένα (Καψωμένου)

Ο Μεγαλέξαντρος, ο γιος του Ήλιου (Καψωμένου)

Ο γέρος, η γριά και το γαϊδούρι (Καψωμένου)

Το παραμύθι του Απολλώνιου (Καφαντάρης Α΄)

Ο κουμπάρος του Χάρου (Καφαντάρης Β΄)

Το παιδί που σπούδαξε στην Αθήνα (Καφαντάρης Β΄)

Η αλουπού και το κόκαλο (Καφαντάρης Β΄)

Η αλουπού με το φερμάνι (Καφαντάρης Β΄)

Ο σπουργίτης, το χελιδόνι και ο μύρμηκας (Καφαντάρης Β΄)

BIBLIOGRAFIE

Novější sbírky řeckých lidových pohádek

- Megas Georgios, *Ελληνικά παραμύθια Α', Β'*, Atény, Hestia 1962.
- Ioannou Giorgos, *Παραμύθια του λαού μας*, Atény, Ermis 1975.
- Angelopoulou Anna, *Ελληνικά παραμύθια Α'. Οι παραμυθοκόρες*, Atény, Hestia 1991.
- Angelopoulou Anna, *Ελληνικά παραμύθια Β'. Τα αλληλόβορα*, Atény, Hestia 2004.
- Chatzitaki-Kapsomenou Chryssoula, *Το νεοελληνικό λαϊκό παραμύθι*, Soluň, INS 2001.
- Kafantaris Kostas, *Ελληνικά λαϊκά παραμύθια Α', Β'*, Atény, Potamos 2005.

Sekundární literatura

- Aarne Antti – Thompson Stith, *The Types of The Folktale*, Helsinki, Academia Scientiarum Fennica 1964.
- Bettelheim Bruno, *Za tajemstvím pohádek*, Praha, Lidové noviny 2000.
- Franz Marie-Louise von, *Psychologický výklad pohádek*, Praha, Portál 1998.
- Λαογραφία (Laographia)* 25, 1967 – číslo folkloristického časopisu věnované G. Megasovi a pohádkám.
- Loukatos, Dimitrios S., *Εισαγωγή στην ελληνική λαογραφία*, Αθήνα 1977.
- Mitakidou Christodoula et al., *Folktales from Greece: A Treasury of Delights*, Greenwood Village, Colorado 2002.
- Propp Vladimir, *Morfologie pohádky a jiné studie*, Jinočany, H&H 1999.
- Řecké pohádky, Bajky a anekdoty*, přel. Petr Šourek a Denis Kostomitsopoulos, s předmlouvou Růženy Dostálové, Praha, Dauphin 2000.
- Schmidt, Bernard V., *Das Volksleben der Neugriechen und das Hellenische Alterthum*, Leipzig, Teubner 1871.
- Tille Václav, *O lidových pohádkách*, Praha, Státní nakladatelství dětské knihy 1966.

TÉMATATA REFERÁTŮ

1. Co je to etnografie, etnologie, folkloristika, její definice v různých zemích a jazycích.
2. Filologická etnografie – ve vztahu k řeckému materiálu.
3. Katalogy pohádkových typů a historie zájmu o pohádku a jejího studia v Řecku.
4. Kanibalismus v řeckých pohádkách
5. V. Propp a jeho studium stavby pohádky
6. Pohled hlubinné psychologie na pohádky
7. Pohled psychoanalýzy na pohádky
8. Česká lidová pohádka (K. J. Erben)
9. Karel Čapek a pohádka v teorii a praxi
10. Pohádky jiných balkánských národů
11. *Paramythades* a vyprávění pohádek v autentickém prostředí
12. Cesta příběhu z umělé literatury do pohádky: Apollónios a Archistrata
13. Podsvětí v řeckých pohádkách a lidových písních
14. Pozůstatky antické mytologie v novořeckých pohádkách?